GAZETA
DE TRANSILVANIA.

ANUL (Kъ преаналта воіе.) AL IX-LEA.

Nro 8. *Brashov, 24. Januarie.* 1846.

Gazeta de Transilvania ші Фóіеа пентрѫ мінте, інімъ ші літературъ аѫ предъл пе ѕи ан дин тре 8 (24 дозечерї) арґинт, іар пе ѕи жумътате ан 4 ф. арґинт. Препетерація се поате фаче ла тоате к. к. дерегъторії де поштъ, іар дин Іаші ла DD-лор N. ші Хр. Георгіѳ ші дин Бъкърещі ла D. Іосіф Romanov.

ПОЛІТИКА ПЪЧЕЇ.

(Дикеіере).

Прівінд актъ din контрѫ ла вінекевънтателе ѕрмърі че провін din о пачe днделѫнгатъ, афлъм, къ еа есте стареа ачеа фіреаскъ, карea аѫ лецѣіто атотпътернікъл фъкъторіѳ пентрѫ орі че фіінцъ дн парте ші дн ценерал. Съ кътъм пъцін ла о фамілie de алвіне саѳ de фърнічі, каре дші гонеск кѳ тоатъ сілінца лъкрареа, ла каре ле дндеамнъ сімцъл чел натърал, ші ѕнор пе вом конвінце, къ ші пентрѫ ачестea мічі фіінце лініщеа ші петрѫвърареа прін о мъѫ стрънс, есте кондіція чea неапърат спре а'ші пътеа гоні кетареа че о аѳ. Кѳ кът маі вълтос dар се чере ачеаста пентрѫ ом, а кърві лъкърї діктате de мінте, іар пѳ de інстінктъл натърал, дн орі ші че прівінцъ аѳ лінсъ de депъртареа а фіекърві сгомот че вine din афарѣ. Дн тімп de пачe се десволтъ мії de пътері сѳфлетещі дн тоатъ дндереа лор, каре алтфелїѳ дntре сѳпетъл артелор с'ар фі пъдѣшіт кѳ тотъл; пе алтъ къраре пъшеще крещереа, алтфелїѳ de ідеї соціале копінд креєрії оаменілор дпвъцаці кънd се щіѳ сігврісіцї de пъвъліреа врѫжмашілвї. Съ пѳ креадъ чінева, къ дн време de пачe леціле ші конститѫціile статврілор н'ар пъші дпаінте, пѳ с'ар дндрепта, тѣіндѳсе че е некіѳ ші перескпѳзеторіѳ доріцелор ші дмпрецівърілор de фаць, ші пѳіндѳсе дн локъл ачелора алтеле пе каре ле хотъреще жѳдеката ші дцелепчіѳнеа вървацілор практічі ші прогресівї саѳ de ачеіа, карії пъшеск de о потрівъ кѳ неакъл дн каре тръіеск. Патімile оменещі ші дн рестімі de пачe се адѳпъ дмпрецівъл стіndардвлвї че ле рекіамъ а се оці дн контра мъсърелор че пѳ лі се вѣд а кореспѳнде кѳ доріцеле лор, дн ѳрма кърора ведем, дѣпъ кът ам зіс, къ леціві́ріле дпвекіте, каре с'аѳ точіт de време ші пѳ маі продѳк доріта ѳрмаре, се щерг ші дн локъл лор се ашеазъ алтеле пѳ'ѣ скопвлвї кореспѳнzетоаре; къчі каре ар фі статвл ачела, каре съ'ші дпґрїdіаскъ кѳ воіа тоатъ дпаінтареа моралъ, ші прін ѳрмаре съ'ші дмпedече сінґвр пътереа спіріталъ de каре аре требвінцъ пентрѫ деспърѣреа?

Політіка вавї стат нічі одатъ пѳ прівеще сінґвр ла требвінцеле ші сітцеміптеле вавіа дн парте, чі ла челе общещі ші дѣпъ ачелea дші дптіnde ші дші мъсърѣ лъкръріле сале. De ачі ведем, къ мъсърeле че ел ле орѫndвіещe, адесеорі девіn кѳ сѣпъраре пентрѫ кътe о персоанъ прівать; дпсъ доftорвл, вълънd къ вн мъдъларіѳ ал трѣвлвї пострѫ е конпінс de гапґреѳ, карea аменінцъ котропіре дптрегвлвї трвп, оаре пѳ е маі гата а'л тъіа пе ачела, ші а скъпа трвпвл, de кът а лъса ка ші ачеста съ се молінсіаскъ кѳ време? Нічі о мъсърѣ маре, нічі вн плап ценерал пѳ се поате пвне дн лъкраре фърѣ de сѣпърареа вавіа дн парте.

С'аѳ зіс маі дн сѳс, къ поі авем о пачe днделѫнгатъ; дпсъ оаре кът ші прін че? Съ репрівім пвціn пестe історіа тътърор ресвоелор ші вом афла, — къ рар с'аѳ дптъмплат, ка дѳ'ъ попоарѣ че се черта, съ фіе фост лъсате а'ші ісправі еле de сіne чеарта ші пе'нвоіала са. Ресвоіѳл ка о фапть а волнічіеї, ка вн прівілеціѳ ал пацііlор вѣрѣеа аѳ фост пъртат прін фелїврі de дпторсетврі ші зрсіте скімвътоаре, зімвінd кѳ дпвінцереа кънd ла чел din дреапта, кънd ла чел din стъпга, пъпъ кънd маі пе ѳрмъ прінціторії, карїї ста певтралї, мішкаці маі de мълте орі de пізмъ асвпра пъргіі че се ведеа дпвінгътоаре, de кът de компътімірe кътре чел дпвінс, съріа ла мішлок ші лі деспърціа, дпсъ дптревеніреа ші окротіреа ера, ші есте адесеорі плътіть de кътре партea чea дпвінсъ кѳ тотала са німічіре. Аѳ пѳ се дптъмплъ ачеаста ші астъзі дн віїаца четъцеанъ, кънd се чеартъ доі пентрѫ о нелвпоіалъ ші девіn ла арме фісіче? Nѳ'і лъсъм de се бат, пъпъ кънd ведем, къ вавіа дпчепе а се дпковъіа де лопітъріле челвілалт, ші атвнчі сърім деї деспърдім саѳ лі дмпъчвім, дер маі кѳ сеамъ пѳ пентрѫ къ пеар фі фост мілъ de чел маі слаб, чі din фрікъ, орі пресітціре de търіа челвілалт, деспре каре пе дпкіпвім, къ кът трѣптеще астъзі не чела, аша пе ва трѣпті мъне саѳ поімъне пе поі? Токта аша мерце лъкръл ші кѳ ресвоіѳл. Пентрѫ че пѳ сѳфере Европа ка о пътере маре, деспре карea é сігвръ, къ девенінd треавa ла артъ, ва ремъпea

дивінгътоаре съ се лепте кѣ кѣтаре пѣтере сълъбіт de десфъкъл че аѣ гоніт дп зіледе вііецеі сале? Пентрѣ кѣ се теме, кѣ авеа пѣтере колосалѣ, ісвінd астъзі пе вна, тѣпе пе алта, маі пе врмъ на девені а дікта леџі де кѣчеріре ла дптреага саѣ партеа чеа маі маре а Европеі. Ачеаста аѣ прічепът'о оаменій політічі din време, ші кѣ кът аѣ пъшіт попоарѣле маі мѣлт спре кълтврѣ ші чівілізаџіе, кѣ атъта с'аѣ ші пътрнс маі мѣлт де неапърата требвінџъ пентрѣ де а се пъзі о астфеліѣ de мъсврѣ. Довадѣ съ не фіе тактіка че с'аѣ пъзіт ші се пъзеще маі кѣ сеамѣ де дозечі апі дпкоаче дп прівінца ачеаста. Астъзі ресвоіѣл дптре статвріле челе лвміпате (келте) се сокотеще дрепт тіріпіе ші вътъшаре де ачеле даторіі, че леагъ ші дпдатоарѣ пе тоџі монархіі, автократіі ші че маі сънт, ла олалтъ, дп кът порпінd чінева ресвоіѣ асвпра внеі пътері, де кътре карея се сіmте недрептъџіт, п'аре де а пріві пъмаі ла ачеea, чі ла дптреага Европъ карея, темпдвсе кѣ прін ловірea а ачелор доѣ пътері се ва стріка екілівръл че domпеще песте тот, се сілеще din тоате пътеріле аї дмпъчві прін вързџіі діпломатіеі сале. Де ачі врмеазъ, кѣ пачеа вніверсалѣ, че domпеще астъзі дп дптреага Европъ, пъ есте лѣкрареа вneіа, саѣ а алтеіа din пътеріле челе марі, чі а трвпелві ачелеі торал, пе каре'л фак тоате пацііле сокотіте ла олалтъ, ачеста прівеціазъ асвпра пъчіі, ачеста есте тотdeодатъ ші трівпалвл (dівапвл) ачел вніверсал ал попорълор, каре хотърещe дп прічіпеле де діферінце саѣ недрептъџірі че чеаркъ о пътере де кътре алта. Дп врма хотъръреі ачестеі dінап ам вѣзвт адесеорі лѣпdвсе дпdърънт трактате, че аѣ фост пвсе одатъ дп лѣкраре, ам вѣзвт конфінgіпdвсе прінчіпеле ба ші фапте леле маі контрълікътоаре, каре de сіne пъ се пътеа апроба нічі одатъ, dар нічі се пътеа фаче пе.дптъмплате. Апа аѣ дпвінс адесеорі апа пвміта fait accompli, ші періколвл че амепінца, с'аѣ депъртат пентрѣ ачеа датъ. Ачест' трівпвал, каре аре а хотърѣ дп челе маі греле комплетеџірі отенещі, ші дела каре пъ се дъ алтъ апелаџіе, де кът ла тотала нітічіре, а кърві жѣдекъторі сънт повъџвіді de челе маі фелібріте інтересе дп парте, де ші пъ поате депърта тоате греѣтъџіле оамепілор, ел тотвші аѣ фъкът ачеea, че пъ пътеа пъдждві нічі чеа маі дпdръспеадъ фантасіе отепеаскъ; ел аѣ міжлочіт ші міжлоџеще ка ші статвріле челе маі пътерніче съ се дпковъџе, ел аѣ ръdікат ідеea дрептълві ла градвл че і се квпіпе, дп време че дп веакврile трекȣте дрептвл стетеа пврреа пе лъпгъ чел маі пътернік. Ачест трівпал пе зі че мерџе, тот маі мѣлт се рекопбще, пънъ кънd маі пе врмъ на девені а фі дівапвл дрептъџіі, дівапвл чел маі палт де кълтврѣ ші моралітате сънт а кърві апърare ші вмвріре статвл чел маі мік din Европа, афлъндсе нечін кѣ монархіа чea дптінсъ пе шесезечі міі міліоане пътрате, каре е дп старе а'ші апъра џърмії съ кѣ сете de коръбіі ші четъџіле сале кѣ вп міліоп de осташі врмаџі, ва трві дп деплінъ сігврітате, паче ші лініще, петемъпdвсе къ ва фі кънdва дпгіdіт de колосвл че'і стѣ ла спате, кѣm се дптъмпла ачеаста дп тімпвріле челе векі.

TRANCILBANIA.

Сівіів, 27. Іапваріе. Алеџереа челор шесе вързаџі din фіеще-каре ізрісdікціе din пъмъптвл крвіеск, dінтре каріі апоі се ва алеџе графвл пацієі сѣсещі, дп кіпвл кът ам претріміс дп вnвл din N-рії трекаџі, с'аѣ хотърът пе 7. Февруаріе, пентрѣ каре скоп с'аѣ ші лват мъсврile кввіпчіоасе.

Вестіторіѣл магіар dела Клѣж ш'аѣ dат кввънтвл, къ дп скврт се ва лва ла респвр кѣ чел сѣсеск din Сівіів, кът се вede, din прічіна артіколвлві свпъторіѣ пентрѣ контрівџіе, дп каре ачест din врмъ dвп че ле спвне магіарілор, кът че ар авea а лѣкра дп прічіна ачеаста ла dіета вііторе, апоі дп врмъ ле маі рекотвndъ врмътоарele: а) nіmе съ пъ маі фіе скътіт de контрівџіе, (dаре, вір,) нічі дп прівінца персоанеі, нічі а аверілор; в) контрівџіа съ се редмпарџъ de о потрівъ дптре тоџі четъџепіі статвлві ші локвіторіі патріеі, слъвind de мъсврѣ ла ачеаста вепітъ кърат че'л траџе чінева din аверile сале, фърѣ осевіре de паціе, старе ші алте дмпрецівърі амвпвте; в) фіекаре ізрісdікціе съ фіе репресептатъ дп dіетъ дп ачееаші мъсврѣ, дп каре пвтеще контрівџіе; de ачі апоі ар врма вп маі маре пвмър de депвтаџі ла адвнареа џенералъ а џърії; г) репортвл дптре регалістї (пе карії дї депвтеще рецеле din фрвптаніі џърії ші пъ репресептеазъ пе нічі о ізрісdікціе, de кът пе сіne) ші депвтаџі съ се орънdвіаскъ алтфеліѣ; къчі ачеіа прін пвмървл лор чел прекътпъіторіѣ паралізеазъ інфлвінца депвтаџілор, карії сънт адевъраџії репресептаџі аї попорвлві, (вezі маі пе ларг Sieb. Bote Np. 9 а. к.).

„Трекътвл ші пресептвл" dела Клѣж рекпоаще дптр'вп артікол ал съѣ, че'л дъ сънт пвміре de: „каѕса ілірілор ші опосіџіа din Трапсілваніа," кѣмкъ ші магіарії ватраџі аѣ мерс прea департе кѣ череріле лор, дп контра ачелор локвіторі, карії астъзі сънт гата а се стрълце кѣ тотвл de кътре цара вогвреаскъ, рефлетънd пе магіарі ла прінчіпвл чел патвral: „че џіе пъџі плаче, алтеіа дпкъ пъї фаче;" кънd не кът ле къdea de греѣ магіарілор дп веаквл трекът, кънd дп времea вnеі domпіторіѣ повіл-сітіторіѣ ші вredпік de тоатъ потепірea, се дпчерка ва че асемепea дп контра літвеі магіаре: токма апа de греѣ каде ші ла алте пацііачеea, че воіт поі а фаче, адекъ а'і ръні de літва маічії ші а ле дмпінце кѣ сіла літва поастрѣ. Съ фім дрепџі Domпілор, ші съ пъ кondemпъм de крітъ дп контра патріеі ші а пацієі ачеea, че дп поі ші ла аі пощрі рекпоащет de чea маі фрътóсъ віртȣте патріотікъ ші de чea маі сфъптъ dорінцъ а фіекървіа кътре паціа са. (Фрътоасе кввінте дп гвра вnеі пъвліст магіар! Літва ші паціопалітатеа сънт авереа чea маі скvпъ, чe o поате

аиеа ѕи попор; дескракъл de ачестеа ші атънчі с'аѣ ѫерс din каталогъл челор вій!)

Дела Деж. Фалсіфікація банкнотелор че с'аѣ ѩнелтіт ачі де кътре Моісі Гіарматі ші консоції лві ѧи аѩлл трекет, аѣ ѩвѣт челе маі реле ѵртърі пентрѫ попор, din каре ѕніі с'аѣ съръчіт кѣ тотъл, алцій їаръш аѣ їнтрат ѧи гроазъ, ѧи кът астъзі пѣ се ѧидѣплекъ а прііті нічі банкнотеле челе адеѵърате. Чеі доі комісарі орѫндзіці ѧи пріѵіна ачеаста аѣ прііміт пентрѫ остенеала лор дела дірекція банкалві 3750 в. в. — Ѫмпреџърбл ачестві орѫшел с'аѣ дескоперіт о банѣ де хоцї тот ціганї, карій пентрек де кѫціна аві ѧи пърџіле ачестеа, аѵѫнд газделе лор, пе ла карій с'аѣ афлат маі мълте скѵле де арџінт.

ѪЂ ѵрма ѩнеі џірі че о чітім ѧи жърналъл din Сібііѣ, афлѣм, кѣ поща че аѣ мерс дела Сібііѣ ѧи 16. Іанѫаріе, ѧи поаптеа ѧнтре 19. ші 20. але ачелеіа аѣ фост прѣдатѣ де кътре треі хоцї ѧнтре Хоргош ші Каніжа мікъ лънгъ Тіса ѧи Бугаріа. Ѫмпіінцареа офіціалъ дела поща din Бѣда ѧокъ де акѣт ва сосі. (De п'ар фі прѣдат хоцїі ші пе чеа петцеаскъ че віне дела Вієна; къчі ѧи рѫндѣл трекет пѣ о прііміръм!)

Мъръш-Вашархеіѣ, 26. Іанѫаріе 1846. Газета вогѵреаскъ „Múlt és Jelen“ ѧи №. 1 а, к. пѣ съ афіеџе а ръспѫнді ѧнтре алтеле ші вестеа ачеса, кѣмкъ ѧи М.-Вашархеіѣ с'ар фі ѧфііцат о соціетате ромъпеаскъ, прін каре партіделе ші деспіпърїле ѧи міка поастрѫ патріе с'ар фі маі ѧнтѫлці.

Фаіма ачеаста ѵрѣтъ, де ші ка ѵна де тот адеѵърбл дескрькатъ ѧпаінтеа ачелора, карій кѫноск маі деапроапе стареа ші вігіалъ пе'пчетат песпе тоате пороіріле ші ѵртеле ромъпілор din М. Вашархеіѣ, é сокотіт де о мінчѵпъ пѵмаі, скорпітъ де ѵн тіп фантаст ші ізвіторіѣ де мъріре ші де о хвлъ, каре ѧнтр'алте жерстърі ар пѵтеа сѵбра прін стіхіі фъръ ѝde а съ маі акъца де чева, ші фъръ де а маі меріта вр'о рефрвтаре; фііпд тотвші кѣ орі кѣм ші кѣм ѧнтре ачеіа, карій пѣ пе преа ізвеск, ш'ар пѵтеа афла кредінчошій съі, карій ѧи пецінца адеѵърблві пóте кѣ пѣ с'ар реџінеа ка съ пѣ пореклеџе де партізані пе ромъпіі din М. Вашархеіѣ, ва фі аша де вѫп, ші ка съ пѣ съ ръгъчеаскъ, па прііміі ші дела ноі пецінтікъ повацъ. Маі ѧпаінте ѧпсъ де тоате ѧндрѫзпеск а рѣга пе онораті пъскочіторіѣ де астфеліѣ де фаіме, ка де алтъдатъ, кѫнд din ноѣ і с'ар есѫнда вепінѣа асѵпра ромъпілор din М. Вашархеіѣ, съ пѣ'ші прецете а пе сѫпѣне маі апріат: пе сте каре пласъ а ачелора аре де гѫнд а'л вірса? Пентрѫ кѣ аічі лъкѵім де фаџъ кѫпџъліші, пегвціторі, аргъсіторі ші плевеі, оамені тот din ѩнѣл ші ачелаш пеам; пе карій ворвіпd Domніалві аша џенерал, ѧі поате адѵче ѧи о астфеліѣ де позіціръ, кът ѩнѣл съ арвѵче ѧнвіповъџірea пе алтъл, фъръ де а се пѣтеа ші лъмъріт каре е ѧнтрѣ адеѵърб ѧнвіповъџітъл.

Кѫпџъліші ромъпі пѣ ѵреаѣ, ва нічі пѣ пот кредe, кѣмкъ D. ързіторіѣ de вестеа ачеаста, ка ѵн кѫпџъліст тіпър ар фі ші ѕітат копірісъл сф. жърмъпт, пе каре трекѵе съ'л денѣе тот пофтіторіѣ de а практіка лънгъ тавла рецеаскъ, пе лънгъ стрѫіпса ѧндаторіре де а'л обсерва певъзмат; пелвпоіпdесь dар кѣ кџетарea: кѣмкъ Domніалві ар фі воміт хвла ачеса асѵпра дѫшіілор, арвпкъ ѧнвіпзірea ѧи спателе челора лалте пласе ромъпе. Ачестеа ѧпсъ пе аратъ прін фапгъ, кѣмкъ ѧптрепрінселе сале лѣкрърі, ші din ачелеа пърчезътоареле інтересе пѣ сѫ ѧндърз а ле скімва кѣ алергарea дѣпъ флътерії Domпалві скорпіторіѣ de фаіме.

Nѣ вреа аша даръ пічі ѵна din пласеле ромъпілор ѧи М. Вашархеіѣ лъкѵіторі а прііті асѵпра са вѫрфелеле ачестеа песокоті те ші тотвші дѣпъ пълвчірea Domпалві Sz. S: требѵе съ ле ea ѵна пе сіне. Ачеса ва фі, прекѵт мі сѫ пăре а кѫпџъліщілор, пентрѫ кѣ кѣ ачещіа, ка кѣ колеціі съі аре D. Sz. S. аместек, ва поате аѣ авѣт ші вр'о пепъчере кѣ дѫшіі, де с'аѣ пѣтѣт коворѫ ла о астфеліѣ де жърфіре а адеѵърблві. Проптеа ла асертал D-сале ш'аѣ алес де вѫп сеатъ пепіповаџеле поастре адѵнрі; ачеса ѧпсъ е кат слъвѫцъ, пентрѫ кѣ прекѵт съ вede пещіінd D. спре че сфършіт ам ціпѣт ноі адѵнърїле ачелеа, с'аѣ аплікат фоарте рѣ, сніпd че пѣ с'аѣ ѧптъмплат. Дечі еѣ ѧи пѵмеле тътърор колеціілор меі ромъпі ѧ маі ѧнгреоіez кѣ о рѣгаре: дакъ вреа сѫ маі скріе, съ аіъѣ вѫпътате а черчета маі ѧптѫліѣ лѣкрѣ кѵм съ кадe, ші апоі аша кѵм е, съ'л вечѵме прін органеле пѵбліче, пентрѫ кѣ алтфеліѣ ѧи лок де а'ші сечера сперата лаздѣ де істеціме, съ ва есѫнде ка ші акѣм пѵмаі рѫсълві, фъкѵпd din џінцаріѣ — хімеръ ші мѵпці гігантічі. De скріа адекъ D. са, кѣмкъ кѫпџъліщії ромъпі din М. Вашархеіѣ аѣ вое де четіт, ші інімъ де ѧпвъцат, дар фііпd къ Doамna фертвъ пѣ аѣ рѫс фіещекървіа кѣ аверіле сале ѧнтр'аталта, кът тот інсъл деосеві съ'ші поатъ кѫціга кърці ші повеле требівчоасе, ѩнѣл фъръ де алтъл пѵ'ші ажѵнг дорінца; ка съ пѣ ръмъіе тотвші де скъдере, с'аѣ адѣват де вр'о треі орі ла олалтъ, с'аѣ сфътвіт деспре фачереа ѩнеі колекте, прін каре сѣ'ші адѣне пескарі повеле, ші деспре каса, вѫде съ вор четі ачелеа; маі пе ѵрмъ, ка съ се кѵпоаскъ ѩнѣл кѣ алтъл маі деапрóпе аѣ дат ла олалтъ ші о чінъ,*) пе ла каре аѣ біневоіт а фі де фаџъ ші амѫпdої Domніі протопопі ромъпі чел ѩнїт ші чел пезнїт din М. Вашархеіѣ, прекѵт ші Domпѫл М. ѵа вѫрѵт вокіа де тоатъ реверінца вреднік. Кѣ прілежѵл чінїі ачещіа аѣ фъкѵт кѫпџъліщії ромъпі о ѧвоіре пекълпавілъ, вѣдіторе де сѫферінцъ лъздатъ де орі каре: аѣ џіре адекъ пре тріста деосевіре де ѩнїт ші пезнїт діптре сіне, ші с'аѣ ѧпвоіт кѣ тоцїі: ка ѧнтр'о дѣмпекъ съ аскълте сф. літѵргіе ѧи бісеріка чеа ѩнїтъ, ѧнтр'алта ѧи чеа пезнїтъ; дѣпъ ачееа вѣкърѫпdăсъ де дѣхъл чел пачнік ші де армопіа ѧнтре тоцї стъпънїтоаре, аѣ кънтат вер-

*) Біпе ар фі, ка пе тоцї кѫцї аѣ препѣс асѵпра пъртъріі поастре съ'ї пофтім а вені ла адѵнъріле поастре ші а гъста din прънзріле ші чінеле поастре, ка дозр леар еші грерії din кап. Р.

сърї ромънещї шї унгурещї. De скріа зік Sz. S. астфелїў, пз і с'ар пътеа ґнпъта спънерea пеадевърълї, шї пз пеар фі дат шї пóт прілеж а'л пофті серіос: ґн граціа пъмелзї челзї вън, пентрз каре тот омъл требе съ фіе ґнгрїжіт, саз съ'шї ретрагъ ворва ґндърът прін ачелаш орган пъблік, прін каре ґнтр'ътъта пе аз вътъмат, саз съ пе спзе кърат шї лъмърїт, прін че шї кзт фачем ноі партіде шї десвінърї, шї каре сънт ачелеа партіде ґн Ардеал лъмгъ каре пе алътърь Domnia са.

Къпдъліцїї унгурї фак токта актма о соціетате де четіт; вine къ пз е D. Sz. S. аічї, къчї 'мї ар фі театъ съ пз о порекліаскъ шї пе ачеea де партідъ шї десвінаре! ґмї паре ръз, къ п'ам вестіт шї ез прін Mult és Jelen кзмкъ ґн M. Вашархеіў съ фак шї партіде фрънчещї, пентрз къ маї дъзпъзї ам азzіт кз врекіле меле пе D. Sz. S. ворвінd кз алтзл фрънчеще. — Поате ґнсъ къ сзс лъдата Газетъ п'ар фі пріїміт вестеа меа, пентрз къ пе мінe пз мъ кзпóще, — шї пз щіе къ шї ез вреаз съ'мї арът істеціmea.

Опоратзл пъблік четіторіў поате фі ґнкредінцат деспре ачеea, кзмкъ къпдъліцїї ромъні din M. Вашархеіў ґшї кзпоск даторіпца лор, дела каре сперът къ нічі одатъ пз съ вор абате. *)

Un къпдъліст ромън.

Chronicâ strâinâ.

Брітаніа маре. London. Ґн зілеле трекзте се фъкъ о кълецере пентрз О'Коппел ґн тоате бісеріченле католіче din Ірландіа. Ґнсетнът, къ ачест кърват, че аре атъта вазъ ґнтре попорені съї, аз щіят дін време, къ сънт зneле ґмпрецівърї ґн требиле політіче але оатенілор, де каре пз поці скъпа кз ісправъ, фърз а пз да вані; дечї спре скопзл ачеста с'аз афлат кз кале а се стрінце din кънd ґн кънd кзте о колектъ че се нзмеще прівзтзл лзї О'Коппел, ла каре ґнсъ пз есте хотърът каре кът се деа, чі каре кът вреа. Шї ачеаста ґнкъ адеvе мълт ла съръчіа че се афлъ астъзї ґн Ірландіа, пе кареа о ґнпъртъшім ші ноі аічі. „Претзтіndені ґн лзмеа ларгъ есте съръчіе шї атърънзне кареа контрастъ фоарте таре кз ґнвівареа шї прісосзл алтора; ґн зneле църї але Европеї гзверneле шї соціетатеа ґнтреагъ с'аз лзат де гроазъ де аша нзмітзл пазперістмзс, адікъ де съръчіа пъмъроаселор пласе де жос, дар ліпса шї тікълоніа Ірландіеї трече пеcте тоатъ ґнкіпіреа шї пзмаї чітінd деспре ачеea сімці о дърере пътрзпзтоаре. Ірландіа аре ла 17 мілоане холде (jugera, жзгърї), де пъмзнт шї есте мълт родітоаре; кз тоате ачестea ґмпърцала ачестзї пъмзнт ка де дóз сете апі ґнкоаче есте астфелїў ґнтокмітъ, ґн кът глóтеле челе марї авіа пот траце врезн фолос din ачел пъмзнт, фърз тотзш ка съ фіе ґн царъ аша нзміта іобъціе, дар é зn че доар маї ръз шї де кът ачеаста. — Іаков І., Кромвел шї Вілхелм І. дързіcерь пеcте пóт мілоане холде din католіка Ірландіе протестанцілор маґнаді шї еписконі. De ачі ґрмеазъ, къ ґн Ірландіа пропріетъціле ґнтінсе пз пзмаї сънт грzмъдіте ґн мзнїле зnор пзцінї, чі ачеї пзцінї пропріетарї де мошії каре сънт компсе парте маре din маї мълте мії de холде сънт тотdeодатъ шї стрзїнї — англіі — карїї прздеазъ венітзріле маї мълт ґн Англіа саз ґн царї стрзіне тъзълндсе ґн пълчері, іар не попор ґл прівеск ка пе о търмъ, пе кареа пз пзмаї о тзнd, чі о шї белеск. Атъта пз é дестзл, чі пропріетарїї аз афзрісіта датінъ de a слобозі мошіле ґн арендъ зneорі шї пе 99 апі. Ачеї арендаторї марї шї лакомі, ґмпарт апоі пъмзнтзл чел мълт ла алцї сзбарендаторї, шї маї лакомі, іар сзнт ачещіа стаз маї деапроапе віеції църепї лъкзторї, карїї неавзнd нічі лок де касъ ґнтрз пе такс саз кіріе ґн къзцеле фъкзте де арендаторї пе сеата лор. Се сокотім ла ачеаста, къ попзлація с'аз мълціт фоарте; къ пропріетарїї шї арендаторїї чер таксе пъгзпещї, спр. п. пентрз о къзцъ сзтеаскъ а кърей кълдіре пз л'аз костат маї мълт ка 30 ф., арц., іаз дела сътепї кзте 20 ф. арц. пе ап. Шї че аре сътеанзл ґн лъзтрзл ачелеі къзце? Ґн лок де ферестрїї пзмаї гъврї; пат é о рарітате ла ел, де кът жос пе пъмзнт пеще паіе арзпкате, саз din маре порочіре о рогожінъ, нічі зn скаун, чі дóз петрїї адеvе din кънп шї пе ачеле пzсе дóз скзндърї ка съ ле фіе де масъ шї де скаун тотdeодатъ; о оалъ де фер, ґнтрз карea ґшї ферe картофїї сінгура фертърь че пот авea чеї маї мълцї. Un рzмъторіў doї петрек кз фамілія ґнтр'о касъ, шї прецзл ачелора é меніт а копері такса анзалъ, шї ваї de сфлетзл омзлзї, дакъ пз поате пълті ла термін: арендаторзл ґл арзпкъ пзмаї де кът ґн зліцъ сзнт черїзл лзї Dзmnezeз. С'аз фъкзт сокотеала, къ пзмаї ла а. 1833 сінгър пе ла треї портърї с'аз стръкърат оптzечі маї англіі ґнкоаче ґн Європа, спре а петрече ґн кълъторіі шї пълчері; ачеіашї келтзіръ 149 міл. ф. арц.! Ґн ачелаш тімп ла Ірландіа маї мълте мії de фамілії цем сзнт чел маї кзмпліт жзгал съръчієї, пзмаї ла пзціне фамілії съ поатъ жока роле ґмвівзнте шї десфръпате ґн царї стрзіне. — (Щіріле ачестеа ле авем дзпъ о сзмъ де ісвоарe сінгре шї маї деапроапе din кондеізл зnзї преот dр. J. F. Th. Waltfahrt).

*) Съ въ шї феріаскъ черізл Domнілор шї фрацілор а въ абате кът маї пзцін дела даторіпцеле DВоастре патріотіче. Вine аці фъкзт кз ферзнтарецї [калзмніа; дар тінеріmea ромънъ din тоате пърціле маї въртос чеа петрекзторе ла інститзтеле пзблічe ва фаче мълт маї вine, дакъ ва траце о серіоасъ ґнвъцътзрь din чеea че ві се ґмпзтъ DВоастре не невіноватe. Съ пз вітзм нічі зn мінзт, къ ґн окії пощрї а ромънілор се вede шї чел маї мік атом, маї кзрznd де кът кърпа ґн окії алтора. Кз тоате ачестea віртзтea поастрь де кърват тот съ пз кадъ ґн дескраж. Арзпce алцї ґнкъ пе атътea ґнтре асзпра кратълзї пострz патріотіcм; ноі съ пе ґмплінім даторіпцеле ґнтокма прекзм се чере, іар дела трептата перфекціонаре ґнделесзлъ шї моралъ пз'ї ва маї вені ґн кап нітзнзї ка съ не реціе.

Ped.

РЕДАКТОР: ГЕОРГІЕ БАРІЦ. EDITOR: IOAN ГЗТТ.